

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

**מרכז
השל**
מركز هيسجل للاستدامة
מרכז השל לקיימות
Heschel Sustainability Center

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University
of the Negev

שחר
בריאות באקלים משתנה

תכנית שחר: הכשרת בכירים במערכת הבריאות להיערכות לשינויי אקלים

מובילי התכנית:

- איילת גרינבאום אריזון
- ד"ר שרון אלרעי פרייס
- עדי בן מרדכי
- ד"ר שקד לובוצקי-גטה
- נואל בסרמן
- ד"ר ג'רמי בנשטיין

רקע

שינוי האקלים צפויים להשפיע באופן משמעותי על בריאות הציבור ועל תפקוד מערכות הבריאות, בישראל, המאופיינת בהתחממות מואצת ובפגיעות אקלימית אזורית. נדרשת היערכות מערכתית רחבה של מערכת הבריאות, הכוללת גם פיתוח מנהיגות מקצועית ומערכתית.

מטרות

- ✓ להכשיר מנהיגות בכירה להובלת היערכות מערכתית לשינויי האקלים
- ✓ לחזק ידע והבנה של הקשר בין אקלים לבריאות
- ✓ לפתח כלים יישומיים לניהול סיכונים והיערכות ארגונית
- ✓ לעודד יצירת רשת מקצועית בין-ארגונית לקידום מדיניות בריאות

שיטות המחקר

- מיזם משותף של משרד הבריאות ומרכז השל לקיימות
- שיתוף מומחים מתחומי בריאות הציבור, אקלים, מדיניות בריאות וניהול מערכות מורכבות
- 25 עמיתים מתפקידי הנהגה: בתי חולים, קופות חולים, מטה משרד הבריאות ולשכות הבריאות
- סדרת מפגשי עומק ולמידה בין-תחומית, מפגשים עם מומחים מהארץ ומהעולם
- סיור לימודי בחו"ל – היכרות עם מדיניות ופרקטיקות במדינות מובילות
- פיתוח פרויקטים יישומיים ארגוניים במהלך ההכשרה

ממצאים

- יוצרת קהילת עמיתים מגוונת המחזקת שיח מקצועי ושיתופי פעולה בין ארגונים שונים
- הרחבת הידע וההבנה של ההשלכות הבריאותיות של שינויי האקלים
- חיזוק היכולת לזהות סיכונים והזדמנויות לפעולה ברמת הארגון
- פרויקטים יישומיים בתחומים: היערכות לאירועי חום, שילוב שיקולי אקלים, הסברה וחיזוק החוסן הארגוני

מסקנות והמלצות

- הכשרת מנהיגות מקצועית היא מרכיב מרכזי בהיערכות מערכות הבריאות לשינויי האקלים.
- תכנית שחר מפתחת מובילי שינוי (early adopters) המניעים תהליכים ומטמיעים חשיבה אקלימית במערכת הבריאות.
- יצירת קהילת עמיתים בין-ארגונית ופיתוח פרויקטים יישומיים מחזקים את היכולת לזהות סיכונים מתפתחים ולהגיב אליהם באופן פרואקטיבי.
- מציאות ישראלית של אירועי חירום ומשברים מדגישה את החשיבות לבניית יכולת היערכות ארוכת טווח ולפיתוח מנהיגות מערכתית לקידום שינוי מתמשך.

ליצירת קשר:
שקד לובוצקי-גטה, ד"ר
משרד הבריאות

☎ 052-8586201

✉ shakkedlg@moh.gov.il